

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ദ്വിചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വിചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

രാക്ഷസീഭ്യോ വനവിധ്യംസവാർതമാകർണ്യ രാവണേന കിങ്കരാണാം

പ്രേഷണം ഹനുമതാ തേഷാം സംഹാരശ്ച

തതഃ പക്ഷിനിനാദേന

വൃക്ഷഭംഗസ്വനേന ച |

ബഭൂവുസ്സാസസംഭ്രാന്താഃ

സർവേ ലങ്കാനിവാസിനഃ ||5.42.1 ||

വിദ്രുതാശ്ച ഭയത്രസ്താ

വിനേദുർമൃഗപക്ഷിണഃ |

രക്ഷസാം ച നിമിത്താനി

ക്രൂരാണി പ്രതിപേദിരേ ||5.42.2 ||

തതോ ഗതായാം നിദ്രായാം

രാക്ഷസ്യോ വിക്യുതാനനാഃ |

തദ് വനം ദദ്യുശൂർഭഗ്നം

തം ച വീരം മഹാകപിം ||5.42.3 ||

സ താ ദൃഷ്ട്വാ മഹാബാഹു-

ർമഹാസത്തോ മഹാബലഃ |

ചകാര സുമഹദ്ഭൂപം

രാക്ഷസീനാം ഭയാവഹം ||5.42.4 ||

തതസ്തു ഗിരിസങ്കാശ -
 മതികായം മഹാബലം |
 രാക്ഷസ്യോ വാനരം ദൃഷ്ട്വാ
 പപ്രച്ഛുർജനകാത്മജാം || 5.42.5 ||

കോഽയം കസ്യ കുതോ വായം
 കിംനിമിത്തമിഹാഗതഃ |
 കഥം ത്വയാ സഹാനേന
 സംവാദഃ കൃത ഇത്യുത || 5.42.6 ||

ആചക്ഷ്യ നോ വിശാലാക്ഷി
 മാ ഭൂത്തേ സുഭഗേ ഭയം |
 സംവാദമസിതാപാംഗി
 ത്വയാ കിം കൃതവാനയം || 5.42.7 ||

അമാബ്രവീത് തദാ സാധ്വീ
 സീതാ സർവാംഗശോഭനാ |
 രക്ഷസാം കാമരൂപാണാം
 വിജ്ഞാനേ കാ ഗതിർമമ || 5.42.8 ||

യുയമേവാസ്യ ജാനീത
 യോഽയം യദ് വാ കരിഷ്യതി |
 അഹിരേവ ഹൃഹേഃ പാദാൻ
 വിജ്ഞാനാതി ന സംശയഃ || 5.42.9 ||

അഹമപ്യതിദീതാസ്മി
 നൈവ ജാനാമി കോ ഹ്യയം |
 വേദ്മി രാക്ഷസമേവൈനം
 കാമരൂപിണമാഗതം || 5.42.10 ||

വൈദേഹ്യാ വചനം ശ്രുത്വാ
 രാക്ഷസ്യോ വിദ്രുതാ ദ്രുതം |
 സ്ഥിതാഃ കാശ്ചിദ്ഗതാഃ കാശ്ചിദ്
 രാവണായ നിവേദിതും || 5.42.11 ||

രാവണസ്യ സമീപേ തു
 രാക്ഷസ്യോ വിക്യുതാനനാഃ |
 വിരുപം വാനരം ദീമം
 രാവണായ ന്യവേദിഷുഃ || 5.42.12 ||

അശോകവനികാമധ്യേ
 രാജൻ ദീമവപുഃ കപിഃ |
 സീതയാ കൃതസംവാദ -
 സ്തീഷ്ടത്യമിതവിക്രമഃ || 5.42.13 ||

ന ച തം ജാനകീ സീതാ
 ഹരിം ഹരിണലോചനാ |
 അസ്മാദിർബഹുധാ പൃഷ്ടാ
 നിവേദയിതുമിച്ഛതി || 5.42.14 ||

വാസവസ്യ ദവേദ് ദുതോ
 ദുതോ വൈശ്രവണസ്യ വാ |
 പ്രേഷിതോ വാപി രാമേണ
 സീതാൻവേഷണകാക്ഷയാ || 5.42.15 ||

തേനൈവാദ്ദുതരുപേണ
 യത്തത്തവ മനോഹരം |
 നാനാമൃഗഗണാകീർണം
 പ്രമൃഷ്ടം പ്രമദാവനം || 5.42.16 ||

ന തത്ര കശ്ചിദുദ്ദേശോ
 യസ്തേന ന വിനാശിതഃ |
 യത്ര സാ ജാനകീ ദേവീ
 സ തേന ന വിനാശിതഃ ||5.42.17 ||

ജാനകീരക്ഷണാർഥം വാ
 ശ്രമാദ് വാ നോപലക്ഷ്യതേ |
 അഥവാ കഃ ശ്രമസ്തുസ്യ
 സൈവ തേനാദിരക്ഷിതാ ||5.42.18 ||

ചാരൂപൽലവപത്രാവൃഗ്ം
 യം സീതാ സ്വയമാസ്ഥിതാ |
 പ്രവൃദ്ധഃ ശിംശപാവൃക്ഷഃ
 സ ച തേനാദിരക്ഷിതഃ ||5.42.19 ||

തസ്യോഗ്രരൂപസ്യോഗ്രം ത്വം
 ദണ്ഡമാജ്ഞാതുമർഹസി |
 സീതാ സംഭാഷിതാ യേന
 വനം തേന വിനാശിതം ||5.42.20 ||

മനഃപരിഗൃഹീതാം താം
 തവ രക്ഷോഗണേശ്വര |
 കഃ സീതാമഭിഭാഷേത
 യോ ന സ്യാത് ത്യക്തജീവിതഃ ||5.42.21 ||

രാക്ഷസീനാം വചഃ ശ്രുത്വാ
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 ചിതാഗ്നിരിവ ജ്ജ്വാല
 കോപസംവർതിതേക്ഷണഃ ||5.42.22 ||

തസ്യ ക്രുദ്ധസ്യ നേത്രാഭ്യാം
 പ്രാപതന്നശ്രുബിന്ദവഃ |
 ദീപ്താഭ്യാമിവ ദീപാഭ്യാം
 സാർചിഷഃ സ്നേഹബിന്ദവഃ || 5.42.23 ||

ആത്മനഃ സദ്യശാൻ വീരാൻ
 കിങ്കരാനാമ രാക്ഷസാൻ |
 വ്യാദിദേശ മഹാതേജാ
 നിഗ്രഹാർഥം ഹനുമതഃ || 5.42.24 ||

തേഷാമശീതിസാഹസ്രം
 കിങ്കരാനാം തരസ്വിനാം |
 നിർയയൂർഭവനാത് തസ്മാത്
 കൂടമുദ്ഗരപാണയഃ || 5.42.25 ||

മഹോദരാ മഹാദംഷ്ട്രാ
 ഘോരരൂപാ മഹാബലാഃ |
 യുദ്ധാഭിമനസഃ സർവേ
 ഹനുമദ്ഗ്രഹണോൻമുഖാഃ || 5.42.26 ||

തേ കപിം തം സമാസാദ്യ
 തോരണസ്ഥമവസ്ഥിതം |
 അഭിപേതുർമഹാവേഗാഃ
 പതംഗാ ഇവ പാവകം || 5.42.27 ||

തേ ഗദാഭിർവിചിത്രാഭിഃ
 പരിഘ്നൈഃ കാഞ്ചനാംഗദൈഃ |
 ആജുശൂർവാനരശ്രേഷ്ഠം
 ശരൈരാദിത്യസന്നിദൈഃ || 5.42.28 ||

മുദ്ഗരൈഃ പട്ടീശൈഃ ശൂലൈഃ
 പ്രാസതോമരപാണയഃ |
 പരിവാർയ ഹനുമന്തം
 സഹസാ തസ്ഥൂരഗ്രതഃ || 5.42.29 ||

ഹനുമാനപി തേജസ്വീ
 ശ്രീമാൻ പർവതസന്നിഭഃ |
 ക്ഷിതാവവിദ്യ ലാംഗൂലം
 നനാദ ച മഹാധ്വനിം || 5.42.30 ||

സ ഭൂത്യാ തു മഹാകായോ
 ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
 പുച്ഛമാസ്സോടയാമാസ
 ലങ്കാം ശബ്ദേന പുരയൻ || 5.42.31 ||

തസ്യാസ്സോടിതശബ്ദേന
 മഹതാ ചാനുനാദിനാ |
 പേതൂർവിഹംഗാ ഗഗനാ -
 ദുച്ചൈശ്ചേദമഘോഷയത് || 5.42.32 ||

ജയത്യതിബലോ രാമോ
 ലക്ഷ്മണശ്ച മഹാബലഃ |
 രാജാ ജയതി സുഗ്രീവോ
 രാഘവേണാഭിപാലിതഃ || 5.42.33 ||

ദാസോഽഹം കോസലേന്ദ്രസ്യ
 രാമസ്യാക്ലിഷ്ടകർമണഃ |
 ഹനുമാൻ ശത്രുസൈന്യാനാം
 നിഹന്താ മാരുതാത്മജഃ || 5.42.34 ||

ന രാവണസഹസ്രം മേ
 യുദ്ധേ പ്രതിബലം ഭവേത് |
 ശിലാഭിശ്ച പ്രഹരതഃ
 പാദപൈശ്ച സഹസ്രശഃ || 5.42.35 ||

അർദ്ധയിത്യാ പുരീം ലങ്കാ -
 മഭിവാദ്യ ച മൈമിലീം |
 സമൃദ്ധാർഥോ ഗമിഷ്യാമി
 മിഷതാം സർവരക്ഷസാം || 5.42.36 ||

തസ്യ സന്നാദശബ്ദേന
 ത്ര്യേഭവൻ ഭയശങ്കിതാഃ |
 ദദ്യുശുശ്ച ഹനുമന്തം
 സന്ധ്യാമേഘമിവോന്നതം || 5.42.37 ||

സ്യാമിസന്ദേശനിഃ ശങ്കാ -
 സ്തതസ്തേ രാക്ഷസാഃ കപിം |
 ചിത്രൈഃ പ്രഹരണൈർഭീമൈ -
 രഭിപേതുസ്തതസ്തതഃ || 5.42.38 ||

സ തൈഃ പരിവൃതഃ ശൂരൈഃ
 സർവതഃ സ മഹാബലഃ |
 ആസസാദായസം ഭീമം
 പരിഘം തോരണാശ്രിതം || 5.42.39 ||

സ തം പരിഘമാദായ
 ജഘാന രജനീചരാൻ |
 സപന്നഗമിവാദായ
 സ്തുരന്തം വിനതാസുതഃ || 5.42.40 ||

വിചചാരാഞ്ചരേ വീരഃ
 പരിഗൃഹ്യ ച മാരുതിഃ |
 സുദയാമാസ വഭ്രേജണ
 ദൈത്യാനിവ സഹസ്രഭൃക് || 5.42.41 ||

സ ഹത്യാ രാക്ഷസാൻ വീരഃ
 കിങ്കരാൻ മാരുതാത്മജഃ |
 യുദ്ധാകാക്ഷീ മഹാവീര -
 സ്തോരണം സമവസ്ഥിതഃ || 5.42.42 ||

തതസ്തസ്മാദ് ദയാൻമുക്താഃ
 കതിചിത്തത്ര രാക്ഷസാഃ |
 നിഹതാൻ കിങ്കരാൻ സർവാൻ
 രാവണായ ന്യവേദയൻ || 5.42.43 ||

സ രാക്ഷസാനാം നിഹതം മഹാബലം
 നിശദ്യ രാജാ പരിവൃത്തലോചനഃ |
 സമാദിദേശാപ്രതിമം പരാക്രമേ
 പ്രഹസ്തപുത്രം സമരേ സുദുർജയം || 5.42.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ദ്വിചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||